

Dan, Jiří

**[Kern, Hans; Mehl, Christine; Nolz, Hellfried; Peter, Martin;
Wintersperger, Regina. Projekt Psychologie: (einschließlich
Entwicklungspsychologie)]**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. I, Řada
pedagogicko-psychologická. 1993, vol. 42, iss. 127, pp. 148-*

ISBN 80-210-0890-3

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/112693>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

zkumné znalosti jedenácti odborníků a která představuje informační bázi pro všechny, kteří pracují s mladými lidmi — pro učitele, vychovatele, rodiče, pro všechny ty, kteří se ať již v menší či větší míře podílejí na výchově mladé generace. Příručka je psána srozumitelným způsobem, je doplněna mnohými výstižnými příklady, proto rovněž může sloužit širokému okruhu čtenářů. Pročteme-li si celou příručku, je zřejmé, že autoři usilovali zejména o to, aby si každý čtenář uvědomil závažnou skutečnost, jakou obrovskou roli hraje profylaxe ve výchovném procesu.

Zdenka Stránská

Hans Kern, Christine Mehl, Hellfried Nolz, Martin Peter, Regina Wintersperger:
Projekt Psychologie. Verlag Herder & Co. Wien 1991.

Recenzovanou publikaci napsal tým autorů, kteří působí na gymnáziích, v psychoterapii, vzdělávání dospělých a v oblasti péče o děti předškolního věku. Příručka, která má 294 stran, je úvodem ke studiu psychologie. Lze ji využít jako středoškolskou učebnici nebo dokonce i v rámci pregraduální vysokoškolské výuky.

Autoři se pokusili při prezentování základních témat psychologie uplatnit nové didaktické postupy. Jednotlivé tématické celky jsou probírány sice systematicky pro možné samostudium, ale obsahují i řadu podnětů k procvičování a promýšlení, bez nadsázky se dá říct k prožívání látky. Např. v kapitole o faktorech determinujících psychický vývoj je úkol: „Napište anonymně, co velmi silně ovlivnilo podle Vašeho názoru Váš vlastní vývoj... Pokuste se si vzpomenout, co jste jako dítě zcela jinak vnímali než dnes. Které postoje zůstaly od Vašeho dětství téměř nezměněny?“

Každá kapitola má dvě odlišné části, což je zdůrazněno i grafickou úpravou. V první části najdeme poznatky, podněty k přemýšlení, příklady, které mají stimulovat a motivovat k promýšlení, uvědomění si životních situací, ve kterých se uváděný jev, psychický mechanismus uplatní. Má tedy čtenáře stimulovat k vytváření vlastních, malých psychologických „projektů“, jak se to snažili autoři naznačit už v názvu publikace. Autorům se podařilo ukázat těsnou provázanost jednotlivých oblastí psychologie, překonali úskalí ukázat jednotlivé psychologické disciplíny jako „světy o sobě“.

Ve druhé části každé kapitoly je „kompendium“, které zhuštěným, systematickým způsobem shrnuje obsah kapitoly. Má sloužit k první orientaci o tématu, k opakování a implicitně obsahuje i zkušební otázky. Tato část obsahuje též „použitou“ literaturu, originální německé nebo do němčiny přeložené vysokoškolské příručky. Lze ji též označit za „literaturu k dalšímu studiu“.

Příznivý dojem zanechává snaha nakladatelství prezentovat bez zjevných preferencí více současných psychologických škol a směrů. Názvy jednotlivých kapitol uvádím v pořadí, v jakém po sobě následují v knize: Co je psychologie? Vnímání. Motivace. Myšlení a řeč. Učení. Vývojová psychologie. Psychologie osobnosti. Sociální psychologie. Základní pojmy a metody psychologie.

Český čtenář se nebrání a neubrání srovnání se srovnatelnými příručkami naší proveniencí. Množstvím poznatků se snad ani neliší. Celkový dojem z recenzované publikace a srovnání s jinými je snad možno přiblížit tímto postřehem: Téměř všechny analogické publikace již v úvodních odstavcích naléhaly na čtenáře, aby se naučil, aby dosvědčil, že psychologie je věda. To bylo smluvené znamení, po jehož vyslovení byl teprve vpuštěn do dalších sálů psychologického paláce. Recenzovaná kniha začíná úvahou, že všichni chceme lépe rozumět sobě a jiným, někteří, aby pomáhali, jiní aby vydělali více peněz nebo se lépe vyznali ve svém okolí. Ten, kdo k tomu sám nedospěl již v průběhu čtení, najde pasáž, kde se psychologie ústy svých představitelů deklaruje jako věda, až v kapitole poslední.

Pokud by nakladatelství uvažovalo o doplnění a rozšíření publikace, snad bychom přivítali více přímých poukazů, jak uváděné základní psychologické poznatky využijí profesionální psychologové při své práci. Ale to už by asi nebyl úvod do psychologie. To už by bylo vyvrcholení a závěr.

Jiří Dan